

Sygn. akt II KK 600/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Anna Janczak

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **R. M.**

skazanego z art. 200 § 3 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 12 stycznia 2022 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt V K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej braku
rozstrzygnięcia o środku karnym i sprawę w tym zakresie
przekazuje Sądowi Rejonowemu w Ł. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

R. M. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt V K [...], na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na 3 lata próby za to, że w dniu 12 listopada 2017 r. w Ł., za pośrednictwem sieci informatycznej, wykorzystując komunikator [...], poprzez

wysłanie zdjęcia swojego członka w stanie wzrodu, prezentował małoletniej poniżej 15 roku życia O. P. treści pornograficzne, tj. za przestępstwo z art. 200 § 3 k.k. Oskarżony został ponadto oddany w okresie próby pod dozór kuratora oraz zobowiązany do informowania Sądu pisemnie co 6 miesięcy o przebiegu próby.

Wyrok powyższy nie został zaskarżony przez żadną ze stron, toteż uprawomocnił się z dniem 25 grudnia 2020 r.

W dniu 13 grudnia 2021 r. Prokurator Generalny wniósł kasację od tego wyroku. Zaskarżył go w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym, w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o zakazie, o którym stanowi przepis z art. 41 § 1a k.k., na niekorzyść skazanego. Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k., poprzez niezasadne uwzględnienie wadliwego wniosku oskarżonego R. M. o skazanie go bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wydanie wyroku skazującego, mimo iż propozycja oskarżonego w zakresie środka karnego, w związku ze skazaniem za czym zabroniony z art. 200 § 3 k.k. została sformułowana z rażącym naruszeniem przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 41 § 1a zd. drugie k.k., który stanowi, że sąd orzeka zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, co w konsekwencji braku nałożenia na oskarżonego wskazanego zakazu, który ma charakter obligatoryjny, skutkowało wydaniem zaskarżonego wyroku z rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą powołanego przepisu art. 41 § 1a k.k.

Podnosząc powyższe, wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Ł. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że zgodnie z art. 425 § 2 zd. 2 k.p.k. przedmiotem zaskarżenia może być również brak w orzeczeniu określonego rozstrzygnięcia. Ponieważ przepis ten stosuje się odpowiednio w postępowaniu kasacyjnym (art. 518 k.p.k.), to również w tym postępowaniu dopuszczalne jest zaskarżenie braku określonego rozstrzygnięcia sądu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (zob. Uchwała Pełnego Składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I KZP 21/14). W świetle powyższego, uznać należało, że skarżący w kasacji, wniesionej na niekorzyść przed upływem roku od daty uprawomocnienia się wyroku (art. 524 § 3 k.p.k.), poprawnie określił zakres zaskarżenia.

Podniesione w kasacji uchybienie, polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku oskarżonego o skazanie bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wydanie wyroku skazującego, mimo iż wniosek ten sformułowany został z rażącym naruszeniem prawa materialnego - art. 41 § 1a zd. drugie k.k., z kolei znajduje potwierdzenie w treści zaskarżonego wyroku, którym nie orzeczono wobec oskarżonego obligatoryjnego w tej sprawie środka karnego.

Zgodnie z art. 41 § 1a zd. drugie k.k. „sąd orzeka zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego.” Czyn przypisany R. M., kwalifikowany z art. 200 § 3 k.k., należy do kategorii przestępstw objętych powyższą regulacją. Dlatego orzeczenie wobec oskarżonego określonego w art. 41 § 1a k.k. środka karnego było w przedmiotowej sprawie obligatoryjne.

Uwzględnienie przez Sąd wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze w sytuacji, gdy złożona przez niego propozycja sankcji naruszała treść art. 41 § 1a k.k., stanowiło błąd, wywierający oczywisty wpływ na treść zaskarżonego wyroku. „Złożenie wniosku w trybie art. 387 § 1 k.p.k. nie obliguje sądu do jego automatycznego uwzględnienia. Sąd powinien dokonać przede wszystkim jego kontroli w zakresie spełnienia wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku, w szczególności przeanalizować, czy zaproponowana przez oskarżonego

kara i inne środki prawnej reakcji odpowiadają przewidzianym w prawie materialnym sankcjom. W sytuacji, w której treść wniosku tychże regulacji prawnych nie respektuje, niewątpliwym obowiązkiem sądu jest bądź to uzależnienie swojej decyzji o uwzględnieniu tego wniosku od dokonania w nim zmiany konwalidującej dostrzeżoną jego wadliwość (art. 387 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie w dalszym ciągu sprawy na zasadach ogólnych” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2021 r., IV KK 336/20).

Nie dostrzegając w treści wniosku oskarżonego braku rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego przewidzianego w art. 41 § 1a k.k., Sąd naruszył więc art. 387 § 1 – 3 k.p.k., nakładający na niego obowiązek kontroli treści wniosku złożonego przez stronę.

W rezultacie, wyrok w zaskarżonej części zapadł z rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego – art. 41 § 1a k.k., co miało istotny wpływ na jego treść, a co z kolei skutkować musiało uchyleniem zaskarżonego wyroku w części, w jakiej nie zwiera on rozstrzygnięcia o wskazanym środku karnym i przekazaniem sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Ł. orzeknie względem R. M. środek karny w granicach przewidzianych treścią art. 41 § 1a k.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.